

ថ្នាំបង្ការជម្ងឺខាន់លៀន

អ្វីដែលអ្នកចាំបាច់ត្រូវដឹង

របាយការណ៍ព័ត៌មានស្តីអំពីថ្នាំបង្ការជា ច្រើនមានជាភាសា អង់គ្លេស និងភាសាដទៃទៀត។ សូមមើលនៅក្នុងគេហទំព័រ

1 តើអ្វីជាជម្ងឺខាន់លៀន ?

ជម្ងឺខាន់លៀនគឺជាមេរោគយ៉ាងបណ្តាលមកពីវីរុសខាន់លៀន ។ វាត្រូវបានរកឃើញក្នុងតំបន់មួយនៃប្រទេសអាហ្វ្រិក និងប្រទេសអាមេរិចខាងត្បូង ។ ជម្ងឺខាន់លៀនត្រូវបានរីករាលដាលតាមរយៈមូសខាំ ។ វាមិនអាចឆ្លងតាមរយៈការប្រាស្រ័យទាក់ទងរវាងមនុស្ស និងមនុស្សទេ ។ ជាធម្មតា មនុស្សដែលមានមេរោគខាន់លៀនត្រូវសម្រាកក្នុងមន្ទីរពេទ្យ ។ ជម្ងឺខាន់លៀនអាចបណ្តាលឲ្យ៖

- គ្រុនក្តៅ និងមានរោគសញ្ញាដូចជម្ងឺផ្កាសាយ
- ជម្ងឺខាន់លៀន (ស្បែក ឬភ្នែកឡើងលៀន)
- ឈាមហូរចេញពីរាងកាយច្រើនកន្លែង
- ជម្ងឺថ្លើម ជម្ងឺក្រលៀន ជម្ងឺផ្លូវដង្ហើម និងសរីរាង្គផ្សេងទៀត
- ស្លាប់ (20% - 50% នៃករណីធ្ងន់ធ្ងរ)

2 តើខ្ញុំអាចបង្ការជម្ងឺខាន់លៀនដោយរបៀបណា?

វ៉ាក់សាំងជម្ងឺខាន់លៀន
ថ្នាំបង្ការជម្ងឺខាន់លៀនអាចបង្ការជម្ងឺខាន់លៀនបាន ។ ជម្ងឺខាន់លៀនត្រូវបានផ្តល់ដោយមជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាថ្នាំបង្ការតែប៉ុណ្ណោះ ។ ក្រោយពីទទួលបានវ៉ាក់សាំងថ្នាំបង្ការ អ្នកគួរត្រូវបានទទួល “វិញ្ញាបនបត្រអន្តរជាតិស្តីពីការចាក់ថ្នាំបង្ការ ឬការបង្ការជម្ងឺ” ដែលបោះត្រា និងចុះហត្ថលេខា (ភាគលៀន) ។ វិញ្ញាបនបត្រនេះមានសុពលភាព 10 ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការចាក់ថ្នាំ ថ្នាំបង្ការ និងមានប្រសិទ្ធភាពរយៈពេល 10 ឆ្នាំ ។ **អ្នកនឹងត្រូវការការពារនេះដែលជាភស្តុតាងបញ្ជាក់ពីការចាក់ថ្នាំបង្ការដើម្បីចូលក្នុងប្រទេសណាមួយ ។** អ្នកធ្វើដំណើរដោយមិនមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ត្រូវបានចាក់ថ្នាំបង្ការនៅពេលចូល ឬយាត់ទុករហូតដល់រយៈពេល 6 ថ្ងៃដើម្បីប្រាកដថាពួកគេគ្មានមេរោគឆ្លង ។ ការរៀបចំកម្មវិធីធ្វើដំណើររបស់អ្នកត្រូវធ្វើឡើងជាមួយគ្រូពេទ្យ ឬគិលានុបដ្ឋាយិកាមុខពេលដែលអ្នកចាក់ថ្នាំបង្ការខាន់លៀន ។ ពិភាក្សានាយកដ្ឋានសុខភាពរបស់ ឬចូលមើលគេហទំព័រស្តីពីព័ត៌មានធ្វើដំណើរ CDC តាម www.cdc.gov/travel ដើម្បីស្វែងយល់ពីតម្រូវការនៃថ្នាំបង្ការជម្ងឺខាន់លៀន និងអនុសាសន៍របស់ប្រទេសខុសៗគ្នា ។

វិធានការបង្ការផ្សេងទៀត
វិធីផ្សេងទៀតដើម្បីបង្ការជម្ងឺខាន់លៀនគឺត្រូវចៀសវាងពីមូសខាំដោយ៖

- នៅកន្លែងដែលការពារ និងខ្យល់គ្រប់គ្រាន់
- ស្លៀកពាក់សម្លៀកបំពាក់ដែលបិទរាងកាយរបស់អ្នកជិត
- ប្រើប្រាស់ថ្នាំបណ្តាញសត្វល្អិត ដូចជាថ្នាំដែលផ្ទុកសារធាតុ DEET

3 វ៉ាក់សាំងជម្ងឺខាន់លៀន ?

ថ្នាំបង្ការជម្ងឺខាន់លៀនគឺវីរុសដែលរស់និងទន់ខ្សោយ ។ វាត្រូវបានផ្តល់ឲ្យដោយការចាក់ ។ សម្រាប់មនុស្សដែលមានហានិភ័យខ្ពស់កម្រិតថ្នាំប្រើប្រាស់បន្ថែមត្រូវបានផ្តល់អនុសាសន៍រៀងរាល់ 10 ឆ្នាំ ។ ថ្នាំបង្ការជម្ងឺខាន់លៀន អាចត្រូវបានផ្តល់ឲ្យក្នុងពេលតំណាលគ្នាជាមួយនឹងថ្នាំបង្ការផ្សេងទៀតបាន ។

តើនរណាគួរទទួលបានថ្នាំបង្ការជម្ងឺខាន់លៀន?

- ក្មេងអាយុ 9 ខែដល់មនុស្សចាស់អាយុ 59 ឆ្នាំដែលធ្វើដំណើរ ឬ រស់នៅក្នុងតំបន់ដែលត្រូវបានស្គាល់ថាមានជម្ងឺខាន់លៀនរាលដាល ឬ អ្នកដែលធ្វើដំណើរចូលប្រទេសដែលតម្រូវឲ្យមានចាក់ថ្នាំបង្ការ ។
- ទីពិសោធន៍បុគ្គលិកដែលអាចនឹងឆ្លងវីរុសខាន់លៀន ឬវីរុសថ្នាំបង្ការ ព័ត៌មានសម្រាប់អ្នកធ្វើដំណើរអាចត្រូវបានរកឃើញតាម CDC (www.cdc.gov/travel) អង្គការសុខភាពពិភពលោក www.who.int និងអង្គការសុខភាពអាមេរិចប៉ាស៊ីហ្វិក (www.paho.org)

អ្នកមិនគួរផ្តល់ឈាមក្នុងរយៈពេល 14 ថ្ងៃក្រោយពីចាក់ថ្នាំបង្ការនោះទេ ពីព្រោះមានហានិភ័យនៃការឆ្លងនៃវីរុសតាមរយៈឈាម ។

4 តើនរណាមិនគួរទទួលបានថ្នាំបង្ការខាន់លៀន?

- នរណាម្នាក់មានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរ (គម្រោមគំហែងដល់អាយុជីវិត) ជាមួយនឹងសារធាតុថ្នាំបង្ការ រួមមានស៊ីត ប្រតិកម្មតសាច់មាន់ ឬជាតិស្បែក ឬអ្នកដែលមានប្រតិកម្មជាមួយកម្រិតថ្នាំប្រើប្រាស់ពីមុននៃថ្នាំបង្ការខាន់លៀនយ៉ាងខ្លាំងមិនគួរទទួលបានថ្នាំបង្ការខាន់លៀននោះទេ ។ *ប្រាប់វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកប្រសិនបើអ្នកមានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរណាមួយ ។*
- ទារកមានអាយុតិចជាង 6 ខែមិនគួរទទួលបានថ្នាំបង្ការនោះទេ ។
- ប្រាប់វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកប្រសិនបើ៖
 - អ្នកមានមេរោគ HIV/AIDS ឬមេរោគផ្សេងទៀតដែលប៉ះពាល់ដល់ប្រព័ន្ធការពាររាងកាយ ។
 - ប្រព័ន្ធការពាររាងកាយរបស់អ្នកគឺទន់ខ្សោយបណ្តាលមកពីមហារីក ឬស្ថានភាពព្យាបាលផ្សេងទៀត បន្ទាសរីរាង្គ ឬការប្រើការស្ម័គ្រឡាយសកម្មព្យាបាលជម្ងឺមហារីក ឬការព្យាបាលដោយប្រើប្រាស់ថ្នាំ (ដូចជាស្បៀង ឬការព្យាបាលជម្ងឺដោយប្រើថ្នាំ ឬជាតិគីមី ឬថ្នាំផ្សេងទៀតដែលប៉ះពាល់ដល់មុខងារកោសិកាការពាររាងកាយ) ។

- ក្រពេញអង់ដូត្រីននៅក្រោយឆ្អឹងសន្ទះទ្រូងរបស់អ្នកត្រូវបានយកចេញ ឬអ្នកមានជម្ងឺក្រពេញអង់ដូត្រីន ដូចជា myasthenia gravis រោគសញ្ញា DiGeorge ឬ thymoma ។

វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកនឹងជួយអ្នកក្នុងការសម្រេចចិត្តប្រសិនបើអ្នកអាចទទួលបានថ្នាំបង្ការ ឬក៏អត់ ។

- មនុស្សពេញវ័យអាយុ 60 ឆ្នាំ និងចំណាយជាងនេះមិនអាចចៀសវាងពីការធ្វើដំណើរទៅតំបន់រាល់គ្នា ដោយជម្ងឺខាន់លឿនត្រូវប្រើក្បាលជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិត ។ ពួកគាត់អាចមានហានិភ័យបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរក្រោយពីទទួលថ្នាំបង្ការ ។
- ទារកអាយុ 6 ខែដល់ 8 ខែ ស្ត្រីមានទម្ងន់ និងគួរចៀសវាង ឬម្តាយកំពុងបំបៅដោះកូន គួរចៀសវាង ឬផ្អាកការធ្វើដំណើរទៅតំបន់មានជម្ងឺខាន់លឿន ។ ប្រសិនបើការធ្វើដំណើរមិនអាចចៀសវាងបាន សូមប្រើក្បាលជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក ។

ប្រសិនបើអ្នកមិនអាចទទួលបានថ្នាំបង្ការដោយសារមូលហេតុការព្យាបាល ប៉ុន្តែត្រូវឲ្យមានភស្តុតាងនៃថ្នាំបង្ការជម្ងឺខាន់លឿនសម្រាប់ការធ្វើដំណើរ វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកអាចផ្តល់ឲ្យអ្នកនូវលិខិតលើកលែង ប្រសិនបើគាត់គិតថាហានិភ័យទាបក្នុងការទទួលយក ។ ប្រសិនបើអ្នកមានគម្រោងប្រើប្រាស់ការលើកលែង អ្នកគួរទាក់ទងទៅស្ថានទូតនៃប្រទេសដែលអ្នកមានគម្រោងទៅទស្សនកិច្ច សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម ។

5 តើអ្វីជាហានិភ័យពីថ្នាំបង្ការជម្ងឺខាន់លឿន?

ថ្នាំបង្ការ ដូចថ្នាំនានាអាចបណ្តាលឲ្យមានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរ ។ ប៉ុន្តែ ហានិភ័យនៃថ្នាំបង្ការដែលបណ្តាលឲ្យប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរ ឬស្លាប់គឺមានកម្រិតទាបខ្លាំង ។

បញ្ហាមិនធ្ងន់ធ្ងរ

រ៉ាងសាំងខាន់លឿនគឺទាក់ទងនឹងការក្តៅខ្លួន និងការឈឺចាប់ ដំបៅ ក្រហម ឬហើមនៅកន្លែងដែលត្រូវបានចាក់ ។ បញ្ហាទាំងនេះកើតឡើងលើមនុស្ស 1 នាក់ក្នុងចំណោម 4 នាក់ ។ ជាធម្មតា ពួកគាត់ចាប់ផ្តើមភ្លាមៗបន្ទាប់ពីចាក់ថ្នាំ និងអាចពន្យារហួតដល់មួយសប្តាហ៍

បញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ

- ប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរទៅនឹងសារធាតុថ្នាំបង្ការ (ប្រហែលជា 1 នាក់ក្នុងចំណោម 55,000 នាក់) ។
- ប្រតិកម្មប្រព័ន្ធប្រសាទធ្ងន់ធ្ងរ (ប្រហែលជា 1 នាក់ក្នុងចំណោម 125,000 នាក់) ។
- ជម្ងឺធ្ងន់ធ្ងរដែលប៉ះពាល់ដល់អាយុជីវិតដោយសារវិវាទចុះខ្សោយ (ប្រហែលជា 1 នាក់ក្នុងចំណោម 250,000 នាក់) ។ ច្រើនជាងពាក់កណ្តាលមនុស្សស្លាប់ដោយសារការប្រតិកម្មនេះ ។

វេជ្ជបណ្ឌិតចុងក្រោយនេះមិនត្រូវបានរាយការណ៍បន្ទាប់ពីការបន្ថែមកម្រិតថ្នាំប្រើ ។

6 តើប្រសិនបើមានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរ?

តើអ្វីដែលខ្ញុំគួរស្វែងរក?

- ស្វែងរកអ្វីណាមួយដែលធ្វើឲ្យអ្នកព្រួយបារម្ភ ដូចជាសញ្ញានៃប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរ ក្តៅខ្លួនខ្លាំង ផ្លាស់ប្តូរអត្តចរិត ឬមានរោគសញ្ញាដូចជម្ងឺផ្លាសសាយដែលកើតឡើងពី 1-30 ថ្ងៃក្រោយពីចាក់ថ្នាំបង្ការ ។ សញ្ញានៃប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរអាចរួមមានផ្លូវចិត្តជាច្រើននៅលើស្បែក ហើមមុខ និងក ពិបាកដកដង្ហើម ចង្វាក់លេចដូងលោតលឿន វិលមុខ និងខ្សោយ ។ ទាំងនេះចាប់ផ្តើមប៉ុន្មានម៉ោងបន្ទាប់ពីចាក់ថ្នាំបង្ការរួច ។

តើអ្វីដែលខ្ញុំធ្វើ?

- ប្រសិនបើអ្នកគិតថាវាគឺជាប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរ ឬមានភាពអាសន្នផ្សេងទៀតដែលមិនអាចរងចាំ ទូរស័ព្ទទៅ 9-1-1 ឬនាំអ្នកជម្ងឺមិនកាន់មន្ទីរពេទ្យដែលជិតបំផុត ។ បើមិនដូច្នោះទេ សូមទូរស័ព្ទទៅកាន់វិជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក ។
- បន្ទាប់មកទៀត ប្រតិកម្មគួរតែរាយការណ៍ទៅកាន់ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ហេតុការណ៍ប្រតិកម្មដោយថ្នាំបង្ការ (VAERS) ។ វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកអាចដាក់ពាក្យក្នុងការរាយការណ៍នេះ ឬអ្នកអាចរាយការណ៍ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់តាមគេហទំព័រ VAERS មាននៅ www.vaers.hhs.gov ឬដោយទូរស័ព្ទទៅលេខ **800-822-7967** ។ VAERS គឺសម្រាប់រាយការណ៍ពីប្រតិកម្មតែប៉ុណ្ណោះ ។ ពួកគាត់មិនផ្តល់ប្រឹក្សាការព្យាបាលនោះទេ ។

7 តើខ្ញុំអាចស្វែងយល់បន្ថែមដោយរបៀបណា?

- សួរនាំពីវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក ។
- ទូរស័ព្ទទៅនាយកដ្ឋានសុខភាពក្នុងតំបន់ ឬរដ្ឋ ។
- ទាក់ទងទៅមជ្ឈមណ្ឌលសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងបង្កាច់ជម្ងឺ (CDC)៖
 - ទូរស័ព្ទទៅលេខ **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)**
 - ចូលទៅគេហទំព័រ CDC មាននៅ www.cdc.gov/travel www.cdc.gov/yellowfever/ ឬ www.cdc.gov/vaccines/vpd-vac/yf

Vaccine Information Statement
Yellow Fever Vaccine
 Khmer
 3/30/2011

